Webinar juniormesterlære

KL

Dagsorden

Velkomst

v. Chefkonsulent Asger Hermansen

Elever med særlige behov i juniormesterlære

v. Nicolaj Schnurre, Udvikling- og ledelseskonsulent og Anders Rauch, Viceskoleleder Marielundskolen og Børnehus, Kolding Kommune

Forskningsperspektiv på elever i udsatte positioner i juniormesterlære

v. Michelle Mari Laage Sommer, Lektor og Ph.d.-studerende, Danmarks Pædagogiske Universitet

Den afsluttende evalueringssamtale

v. Katrine Rubeck Andreasen, Lærer, Herlev Kommune

Afslutningen på juniormesterlære

v. Karina Nicolaisen, Fuldmægtig, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Juniormesterlære på specialområdet
KL webinar

JML på specialområdet i Kolding

- Marielund 8 drenge og 1 pige
- Bramdrup SPC med 8 drenge
- Karen Blixen Skolen med mange elever i paragrafpraktikker og som overvejer JML i stedet for.
- Videndelingsnetværk på tværs af alle specialtilbud med fokus på JML og paragrafpraktikker.
- I Kolding har vi valgt, at alle elever på specialområdet skal kunne vælge at være på juniormesterlæreordningen i det specialtilbud, de er i.
- Erfaring fra specialområdet i Kolding er generelt set at meget få elever fuldfører almene ungdomsuddannelser, så fokus for de fleste bør nok være også på at få eleverne tilknyttet arbejdsmarkedet

JML på Marielundskolen

- Marielund 8 drenge og 1 pige
- Eleverne går i deres egne klasser og er 3 dage i skole og 2 dage i praktik
- Alle er i praktik, men det er ikke altid lige nemt

Link til video

https://share.skyfish.com/sh/nfbz8tq5/3f610564/2363358/69814520

Indblik i hverdag på Marielundskolen

Det fungerer når eleverne primært undervises i dansk og matematik. Derudover har eleverne også andre skolefag.

De fleste af eleverne er mødestabile, men der er også enkelte, hvor ethvert skoletilbud vil være udfordrende.

De udfordringer, som eleverne havde før JML, har de stadig men JML giver nogle flere muligheder for eleverne

De fleste af eleverne kommer fra svage familier og de har brug for meget hjælp til at lære hvad et arbejdsmarked er

Fokus bør nok være mere på at finde der rigtige praktiksted relationelt end at eleven kommer ud til fx en tømrer

Vi oplever allerede nu elever der vokser af at de lykkes i deres praktik

”At kunne se et ungt menneske udvikle kompetencer, de måske ikke engang selv vidste de havde, er givende for alle omkring dem. Det er en del af kulturen i vores virksomhed”

Carsten Tønning Larsen, direktør i BC Catering

Om samarbejdet mellem skole og praktik

- Vi har benyttet kendte steder fra paragrafpraktikker
- Personlige kontakter til virksomheder
- Vores UU har et godt kendskab til virksomheder der kan det ekstra
- Vi er løbende i kontakt på praktikstedet og via telefon

Når vi ser fremad for JML på specialområdet

Vores succeskriterie er at eleverne lykkes når de 20-22 år gamle. Vejen er længere men trædestenene skal være der – hvornår er fx det helt rigtige tidspunkt at starte på EUD

Et særligt fokus på overgang fra JML på en grundskole til hvad livet nu skal handle om. Oparbejde kendskab til deres fremtid

Vi skal uddanne til uddannelse og job – nok et endnu tættere samarbejde med FGU/EGU

JML er en god løsning både for dem der kan bestå – og også for dem der ikke kan bestå dansk og matematik

Meningsfulde skole/erhvervsforløb

Opmærksomheder på elever i udfordrede positioner

Michelle Mari Laage Sommer

Lidt om mig

- Forsker på DPU – ph.d. om alternative afslutninger på folkeskolen – med juniormesterlære som eksempel
- Lektor i pædagogisk psykologi på Læreruddannelsen - Københavns Professionshøjskole
- Tidligere leder på specialskole
- Uddannet folkeskolelærer og kandidat i pædagogisk psykologi

Juniormesterlære – undersøgelse af praksisfaglighed

Hvorfor:

Grundskolen er vigtig for unges fremtidige muligheder, men samtidig ser det ud til, at flere unge ”slår sig på” netop grundskolen. Juniormesterlære skal bl.a. imødekomme dette, og det er derfor afgørende at følge udviklingen i de unges selvforståelse i relation til uddannelsesvalg, og at tiltaget udforskes med et dobbelt fokus på både de unges nuværende oplevelser i grundskolen og på deres fremtidige uddannelsesvalg

Problemformulering:

Hvilken betydning får juniormesterlære for de unges selvforståelse og handlemuligheder i relation til deres nuværende skolesituation og for deres overvejelser om fremtidige uddannelsesmuligheder?

Projektet arbejder ud fra følgende forskningsspørgsmål:

- Hvordan oplever de unge deres juniormesterlære i relation til deres skoleliv og erfaringer?
- **Hvordan skabes meningsfulde overgange mellem virksomhedsforløb og skole?**
- **Hvordan kan forløbene hjælpe de unge med at forbinde deres læring de to steder?**
- Hvilke forståelser af praksisfaglighed er i spil i hhv. skole og virksomhed?
- Hvordan udvikles forståelser af praksisfaglighed på måder, der styrker de unges nuværende og fremtidige skolesituation og uddannelsesmuligheder?

Pointer fra projektet

- De unge oplever nye måder at se sig selv på i læringssituationer og i relation til egne sociale og faglige kompetencer
- Markante adfærdsændringer ift. eks. at ***møde til tiden***, ***koncentrere sig i længere tid ad gangen***, have ***mod på at prøve nye "læringsaktiviteter***", opleve ***overskud*** i andre sammenhænge
- Opmærksomhed på betydningen af en ***tæt kontakt mellem*** de unges ***nærmeste lærere og lærepladsen/virksomheden***
- De unge oplever, at det er ***vanskeligt at knytte forløbene*** ude i virksomhederne ***til undervisningen*** på skolen – både tidligere skoleforløb, men også nuværende, ***hvis deres lærere ikke er tæt på praksis***
- Virksomheder ønsker tættere samarbejde med skoler ift. forløb
- Lærerne efterlyser mere tid til samarbejdet og forberedelse

Vigtige opmærksomheder fra anden forskning

- **Forløb, der giver relevante uddannelsesmæssige oplevelser, har positiv effekt på elevers udbytte**
- **Skolen producerer udskillelsesprocesser → manglende tilhør**
- **Manglende hensyn til personlige, sociale og faglige udfordringer skaber barrierer**
- **Mangel på planlægning, pædagogisk arbejde og systematiske opfølgninger → udfordringer i overgange mellem virksomhedsforløb og skole**

Modsatrettede skole- og uddannelses følelser

Unge der har slået sig på skolen – deres erfaringer med skolelivet har ofte været forbundet med nederlag. Flere beskriver, at de ikke føler, at skolen har givet mening for dem.

De unge, der har ”skolemodstand”, oplever at skolens aktiviteter bliver meningsfulde, når de kobles til konkrete opgaver og aktiviteter i virksomhederne.

Afgangsprøverne fylder negativt, og de unge har svært ved at se målene for afgangsprøverne i relation til de erhverv, de er ude i.

- De unge oplever, at forløbene i skolen bliver meningsfulde, når deres lærere kobler det til noget af det, de også arbejder med i praktikken. Det er ikke kun læreren, der skaber disse koblinger, her er praktikken også afgørende.

Det kræver ressourcer og tid til lærernes forberedelse.

Vigtige opmærksomheder i mødet med unge i udsatte positioner

- **Forvent noget af de unge** – og vær konkret i krav og feedback: ”Det her er jeg sikker på, du nok skal få styr på, jeg har jo set, hvordan…” ”Vi spørger altid kunden, om der er noget, vi skal være opmærksomme på… det vil jeg gerne have, at du prøver at spørge hende om. Jeg er her, hvis du bliver i tvivl, men jeg er sikker på, at det klare du helt fint”
- **Anerkend deres arbejde med ord og handling**: ”Vis mig lige, hvordan du gjorde det… Godt gået” eller ”Lad os lige sammen kigge på det igen, den her kan godt være ret tricky”
- **Forstå de unge**: Unge, der har oplevet mange nederlag giver hurtigt op – det er ikke fordi de ikke vil blive ved, men de ved ikke hvordan. ”Hov, det kan jeg godt se (en samling der er ukorrekt) det har jeg selv prøvet 1000 gange. Kom, så prøver vi lige at gøre det sammen”.

Det gør en forskel

- Størstedelen af de unge i JM, fortæller, at de føler sig værdifulde, at de føler, de duer til noget, at de kan se en ”voksen” fremtid foran sig.

Litteratur

Aarkrog, V. (2003). Mellem skole og praktik: Fire teoretiske forståelsesrammer til belysning af sammenhængen mellem skole og praktik i erhvervsuddannelserne. Aarhus Universitetsforlag

Darling, B., & Price, T. (2004). Students' perspectives on alternative, community, and correctional education schools and services. Journal of Correctional Education, 55(1), 69–76.

Götzsche, H., & Gottlieb, S. (1999). Skole, elev og virksomhed: differentieringsmuligheder i vekseluddannelserne-et billede af 3 vekseluddannelsesforløb, DEL.

Hammond, C., Linton, D., Smink, J., & Drew, S. (2007). Dropout risk factors and exemplary programs: A technical report. National Dropout Prevention Center/Network (NDPC/N).

Højholt, C., & Kousholt, D. (Eds.). (2018). Konflikter om børns skoleliv. Dansk Psykologisk Forlag.

Højholt, C., & Røn Larsen, M. (2021). Fællesskaber og situeret ulighed – om børns betingelser for indflydelse og udvikling af livsførelse. Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift, 58(2).

Højholt, C., & Poulsen, C. H. (2023). Konflikter og situeret ulighed i skolens læringsfællesskaber. In E. Skibsted, & O. L. (Eds.), Pædagogisk Psykologi i læreruddannelsen (pp. 238 – 249).

Katznelson, N., Pless, M., Hjort-Madsen, P., & Nielsen, A. M. W. (2015). Unges motivation i udskolingen: Et bidrag til teori og praksis om unges lyst til læring i og udenfor skolen.

Katznelson, N., Pless, M., & Görlich, A. (2022). Mistrivsel i lyset af tempo, præstation og psykologisering: om ny udsathed i ungdomslivet (1. udg.). Aalborg Universitetsforlag.

Louw, A. V. (2015). Mod en tættere kobling mellem skole og praktik: Erfaringer fra 21 forsøgs-og udviklingsprojekter på 18 erhvervsskoler.

Mølgaard, L. B., Wåst, T., Andersen, F. Ø., & Nørgaard, L. (2019). Intensiv læring: Relationer, mestringsoplevelser og transfer i det nye pædagogiske landskab. Dafolo.

Slottved, M., R.T. Pedersen, A.G. Andreasen & J.S. Nicolajsen (2022). Uddannelsesbarrierer: En analyse af 25-årige unges syn på barrierer og potentielle tiltag i uddannelsessystemet. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Evalueringssamtalen som pædagogisk og didaktisk redskab

HERLEV KOMMUNE.

KATRINE RUBECK ANDREASEN

Herlev juniormesterlære

- **Kontekst**
- Herlev Kommune har samlet deres JML-elever i én klasse, som er placeret i fagfløjen på Herlev Byskole. Dette giver eleverne adgang til forskellige praktiske undervisningslokaler.
- Klassen består aktuelt af **15 elever – 5 piger og 10 drenge**.
  Pigerne er primært i praktik inden for **omsorgsfagene**, mens drengene er i praktik i forskellige **håndværksmæssige erhverv**, herunder detailbranchen, mekanikerfaget m.m.
- Vi samarbejder med **Gentofte Juniormesterlære** og afholder fælles workshops med fokus på **udvikling og videndeling**.
- Det, jeg vil præsentere i dag, er vores **foreløbige bud på en evalueringssamtale**, som fortsat er under udvikling og justeres løbende.

Evalueringssamtalen understøttes af en løbende udarbejdet portfolio.

- **Første fysiske møde**
  Den unge har i samarbejde med os fundet en praktikplads.
  Vi møder op på virksomheden sammen med eleven. Mål for en periode på **3–4 måneder** fastsættes i fællesskab med eleven og virksomheden.
  Virksomhedens ansvar drøftes ved denne samtale.

- **Løbende visuelle møder**
  Forløbet dokumenteres løbende.
  Eleven tager billeder, som bruges til løbende evaluering og i samtaler med den unge om praktikforløbet.
  Billederne bruges også til at skabe indblik i de arbejdsopgaver, som eleven har i praktikken (*"historien om de mange kartofler"*).

- **Løbende fysiske møder**
  Kontakten og relationen til virksomheden vedligeholdes, og den unges udvikling i praktikken følges.
  Møderne afholdes fra ugentligt til månedligt, afhængigt af behov.

- **Evalueringssamtalen (afslutning)**
  Evalueringssamtalen udarbejdes og gennemføres i fællesskab med virksomheden, den unge og andre relevante aktører.

Arbejde med portfolio i undervisningen

- Vi arbejder **løbende med elevens portfolio** gennem hele skoleforløbet
- Elevens **billeder og produkter fra praksis** samles, reflekteres over og **understøttes i undervisningen**
- I Herlev arbejder vi særligt koncentreret med portfolio i en **projektuge**
- Her eksperimenterer eleverne med **layout, tekst og digitale programmer**
- Portfolioen synliggør elevens **faglige progression**
  - *Her er, hvad jeg kunne, da jeg startede*
  - *Her er, hvad jeg mestrer nu*

Portfolio eksempel

Den unges JML kontekst: Børnehave aldersgruppe 3-5 år. Konkrete arbejdsopgaver eks. Elev hjælper børnegruppe med sprog-boost, natur og leg.

Skriftligt:
Fritekst "Jeg har stået for at skulle arrangere lege for en mindre gruppe af børn, der har svært ved det danske sprog. Min opgave var at hjælpe med at sætte ord på de dyr og ting i naturen, som de så, når vi var på tur." (skrevet af jm-eleven).

Mundtligt:
Lærerfaciliteret: "*Spændende, kan du fortælle mig lidt om, hvordan man gør det? Hvordan ved du, at børnene har lært det, de skal lære*"?

Hvad er det vigtige? Eleven reflekterer over egen praksis og finder ud af noget nyt de kan.

Billede lånt af:
https://dagtilbud.horsens.dk/langma

Rammer for evalueringssamtale(n)

- Samtalen skal handle om ***elevens erfaringer*** fra og ***læringsudbytte*** af de praktikker i virksomheder og praktiske undervisningsforløb, som eleven har deltaget i, og ***overvejelser om videre uddannelse og job***.

- Vi vil gerne udvikle på retningslinjerne, at: ***Samtalen er gennemført, når eleven er mødt op til samtalen og har deltaget i den***. Uden at det bliver en vurdering eller på anden vis en udstilling af elevernes manglende kompetencer. Dette gør vi ved at invitere eleven med ind i en samtale, der er faciliteret som et <u>forløbsbillede frem for et øjebliksbillede.</u>

Evalueringssamtalen.

- Samtalen afholdes som udgangspunkt **på skolen**, men kan også foregå **på praktikstedet**. Varigheden er **15–25 minutter**, afhængigt af den enkelte elev.
- Samtalen har to hovedformål:
- **1. Elevens præsentation af sin portfolio**
  Eleven er den erfarne i samtalen, og portfolioen er omdrejningspunktet. Fokus er på, at eleven er **ekspert i eget forløb**.
  Elevens faglige og personlige **progression synliggøres** med støtte og vejledning fra lærere og/eller praktiksted.
  Fysiske og visuelle artefakter inddrages for at **stilladsere samtalen**.
  Portfolioens sidste side kan fungere som et **CV**, hvor eleven i punktform kan se egne kompetencer og tillærte færdigheder.
- **2. "Jobsamtalen" – dialog om kompetencer og faglige erkendelser.**
  Der samtales om elevens **erhvervede viden, fagsprog og faglige erkendelser** (se eksempel).
  Fagsprog og praksiserfaring gøres til en **styrke**, og samtalen rettes mod mål, der rækker **ud over JM-forløbet**.
  Formålet er at **forberede eleven bedst muligt** til mødet med fremtidige praktikpladser og arbejdsmarkedet.
  Samtalen har fokus på **faglig erkendelse** – *ikke på vurdering eller bedømmelse af eleven*.

Vil du have en erfaren lærling?

Kære [Virksomhed],

Jeg søger hermed en elevplads som automekaniker hos jer. Jeg er 16 år og har de sidste to år været i juniormesterlære to gange om ugen, hvor jeg har arbejdet med alt fra serviceeftersyn og dækskift til fejlsøgning med OBD-tester. Jeg har opnået rutine i at af- og påmontere bremsekomponenter, skifte olie og filtre samt udføre grundlæggende motor- og undervognsopgaver.

Jeg trives i værkstedsmiljøet, hvor jeg er vant til at holde styr på værktøj, følge sikkerhedsprocedurer og arbejde struktureret sammen med mekanikerne. Jeg er nysgerrig, lærevillig og klar til at udvikle mine færdigheder inden for både mekanik og fejlfinding.

Jeg håber, at jeg kan blive en del af jeres team og lære endnu mere hos jer.

Venlig hilsen
[Navn]

AI-genereret ansøgning

Evalueringssamtalen ifølge §

- **Bekendtgørelse om juniormesterlære § 13. Stk. 2**. Driftsoverenskomsten skal som minimum indeholde vilkår og oplysninger om følgende: 1) Indholdet i, organiseringen af, og tilrettelæggelse af de praktiske undervisningsforløb, herunder om den **løbende evaluering** og dialog med elevens folkeskole om juniormesterlæreforløbet.
- **Holde årlige evalueringsmøder**, hvor alle involverede aktører evaluerer og eventuelt justerer tilbuddet.

- **Kriterier for godkendelse**: Opnå et karaktergennemsnit på mindst 2 i henholdsvis dansk og matematik i de bundne prøver (mundtlig dansk, skriftlig dansk og skriftlig matematik) · **Gennemføre en afsluttende evalueringssamtale om juniormesterlæreforløbet**.

- chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://uvm.dk/media/immp5kkl/250410-juniormesterlaere-vejledning.pdf

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Afslutning på juniormesterlære

V/Karina Nicolaisen
Center for Dagtilbud og Folkeskole

Indhold

1. Standpunktskarakterer
2. Prøver
3. Evalueringssamtalen
4. Framelding af juniormesterlære

Juniormesterlære – opsummeret

- Kommunalbestyrelsen har ansvaret for folkeskolen. Skolelederen har ansvaret for alle konkrete beslutninger vedrørende skolens elever.
- Lokal fleksibilitet: Der er plads til kommunale forskelle
- Reduceret fagrække: mindst dansk og matematik – evt. flere, som bliver obligatoriske (lokal beslutning)
- Fagene skal leve op til de samme krav som i øvrigt gælder: fælles mål, prøveforberedende osv.
- Det årlige timetal er fortsat 1.400 timer – uanset antallet af fag

Standpunktskarakterer

Standpunktskarakterer

- Elever i juniormesterlære skal have standpunktskarakterer ud fra de samme regler som alle andre elever

- Fristerne er også de samme: 1/12 og 1/6

- Der skal indberettes for alle fag, der er obligatorisk for eleven

- Der skal ikke indberettes nogen undtagelseskode hvis eleven ikke har et fag pga. juniormesterlære

Prøver

Prøver og juniormesterlære

- Det er obligatorisk for eleverne at aflægge prøve i:
  - Skriftlig dansk
  - Skriftlig matematik
  - Mundtlig dansk

- Eleverne består folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære, hvis de:
  - opnår et karaktergennemsnit på mindst 2 i henholdsvis dansk og matematik i de bundne prøver
  - gennemfører en afsluttende evalueringssamtale om juniormesterlæreforløbet.

Alle andre prøver end de ovennævnte er frivillige for eleven at aflægge. Består eleven ikke eller har ikke deltaget i samtalen, vil eleven få et 9. klassebevis for elever i juniormesterlære

Afsluttende evalueringssamtale

§ 9 a, stk. 5: *"Ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin afholdes en afsluttende evalueringssamtale mellem eleven og det undervisende personale om elevens erfaringer fra og læringsudbytte af praktik og praktiske undervisningsforløb efter stk. 4. Repræsentanter fra elevens praktiksted, jf. stk. 4, kan deltage i samtalen".*

Samtalen er obligatorisk for at kunne bestå. Den skal omhandle de praktikker i virksomheder og praktiske undervisningsforløb, som eleven har deltaget .

Samtalen er gennemført, når eleven er mødt op til samtalen og har deltaget i den.

Hvad mener I er vigtigt ift. en god rammesætning af den afsluttende evalueringssamtale?

Afbrud

Framelding af juniormesterlære

- § 3, stk. 2: *"Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en frist for, hvor sent i 9. klasse elever i juniormesterlæreordningen har krav på at kunne overgå til den almindelige undervisning med henblik på at afslutte 9. klasse med folkeskolens afgangseksamen i det pågældende skoleår. Fristen kan ikke ligge før den 1. marts i det pågældende skoleår."*

- Ved framelding skal eleven have tilstrækkelig undervisning i alle fag for at kunne aflægge folkeskolens afgangseksamen (supplerende undervisning). Har eleven ikke aflagt valgfagsprøven i 8. klasse kan den aflægges på 9. klassetrin.

- Det er muligt at overveje særligt tilrettelagte forløb og klassetrinsindplacering ved framelding af ordningen.

Tak for i dag

Find mere information på KL's hjemmeside om juniormesterlære